

[Landbrugsministeren]

udførlig begrundelse for afgørelsen i landbrugsministeriets skrivelse.

Der er tale om et ganske kompliceret rets-tilfælde. Kort fremstillet går sagen ud på følgende: godsejer Rolf de Neergaards moder, fru Elisabeth de Neergaard, overdrog ved skøde af 6. oktober 1977 Castrup Hovedgaard, der er på 147 ha, til sønnen for en købesum svarende til en ejendomsværdi på 5,5 mill. kr. Fru Elisabeth de Neergaard var da 87 år gammel. Det er oplyst, at overdragelsen skyldtes dels fru de Neergaards ønske om i sin høje alder at blive fri for at forestå administrationen af ejendommen, dels et ønske om at blive fritaget for at betale nogle forfaldne ydelser og dels et ønske om at få sine forhold bragt i orden, mens hun endnu var i live. Godsejer Rolf de Neergaard, der i forvejen var ejer af Gunderslevholm, der er på 461 ha, var ved testamente fra 1968 tillagt Castrup Hovedgaard til en pris af 2,8 mill. kr.

Fru Elisabeth de Neergaard afgik ved døden den 18. december 1977, og det viste sig, at fru de Neergaard den 19. august 1977 havde oprettet et nyt testamente, hvorefter halvdelen af hendes boslod forlods skulle tilfalde godsejer Rolf de Neergaards tre søskende.

Et afslag på den af godsejer de Neergaard til landbrugsministeriet indgivne dispensationsansøgning ville have været ensbetydende med, at fru de Neergaards testamente af 19. august 1977 måtte anses som oprettet under urigtige forudsætninger, idet alle arvingerne er enige om, at det var afdødes ønske, at godsejer Rolf de Neergaard skulle overtage Castrup Hovedgaard, og der var enighed mellem arvingerne om at respektere et testamente fra 1968, hvis overdragelsen af Castrup Hovedgaard til Rolf de Neergaard ifølge skødet af 6. oktober 1977 ikke blev godkendt af landbrugsministeriet. Godsejer Rolf de Neergaard ville således under alle omstændigheder kunne erhverve Castrup Hovedgaard ved arv, men behandlingen af fru de Neergaards bo ville blive særdeles kompliceret, hvis testamentet fra 1968 skulle lægges til grund.

Under hensyn til disse særlige omstændigheder har landbrugsministeriet fundet, at der var rimeligt grundlag for at meddele den ansøgte dispensation og herved respektere de forudsætninger, der efter det oplyste utvivlsomt er lagt til grund af fru Elisabeth de

Neergaard ved oprettelsen af testamente af 19. august 1977.

Som anført har Castrup Hovedgaard i øvrigt tilhørt slægten de Neergaard i over 250 år, og denne omstændighed kan ifølge landbrugslovens motiver tillægges betydelig vægt.

Karl Møller (DKP):

Må jeg først sige til landbrugsministeren, at jeg rent faktisk ikke har kendskab til det dokument fra landbrugsministeriet, som ministeren forsigtigvis antydede. De oplysninger, jeg har i sagen, har jeg fået fra statens jordlovsudvalg.

Jeg er egentlig ked af, at landbrugsministeren ikke er her, for jeg ville gerne have erindret ham om en udtalelse, han kom med, før landbrugsloven 1. januar 1979 trådte i kraft. I et samråd på et spørgsmål fra de konservative sagde han, at det var hans agt, at landbrugsloven skulle administreres restriktivt efter de forskrifter, som nu engang er angivet i denne lov.

Siden fik vi jo den meget omtalte Schackenborg-sag. Jeg skal ikke rippe op i den sag ud over at sige, at de fire dispensationer, som i den sag blev givet prins Joachim fra landbrugsloven, blev omtalt som en engangsforestilling, som noget, der skulle betragtes som et isoleret tilfælde, og det blev jo, som alle erindrer, belagt med forskellige nationale hensyn og meget andet godt.

Men nu viser det sig altså, at ministeren, allerede 5 dage efter, at han her fra talerstolen den 10. januar 1979 har sagt det, den 15. januar er kommet på andre tanker. Han har udstedt ny dispensation, og denne gang er det samdriftsbestemmelsen, som er blevet fraveget og giver en godsejer, som altså i forvejen driver 8 landbrug på Vestsjælland, lov til at udvide sit domæne med yderligere 147 ha, nemlig Castrup Hovedgaard.

Jeg synes, det er en principielt vigtig sag, derfor har vi rejst den. Det alvorligste i sagen er, at dispensationen er blevet givet på trods af, at statens jordlovsudvalg har nægtet at give denne dispensation. Jeg ved godt, at ministeren som højeste myndighed kan omstøde jordlovsudvalgets afgørelse, men jeg synes, det må være rimeligt at få at vide, om ikke den stedfortrædende landbrugsminister betragter jordlovsudvalget, som han selv har udpeget, som kyndige folk, der ved, hvad de